

RIJEČ GLAVNOGA UREDNIKA

O DOVRŠNOM SIJEKU OPLODNE SJEČE U JEDNODOBNIM ŠUMAMA

O dovršnom sijeku u jednodobnim šumama jednom prilikom sam već pisao u Šumarskom listu. Usprkos svih šumarskih velikih zasluga u očuvanju šumskih ekosustava koji se po svojoj kakvoći znatno razlikuju od većine europskih šuma, jer su prirodnoga sastava kao i prašume od kojih su nastale, većina pučanstva zgraža se kada naiđe na prostor u kojemu smo obavili dovršnu sječicu. Priznajem i meni je daleko ljepša zrela šuma pret-hodnica ove "strahote", koju smo izazvali jednim našim stručnim zahvatom koji nazivamo obnovom šume. Nestala su ona ponosna visoka stabla koja su uljepšavala krajolik, a smetaju nas njihovi ostaci, panjevi, odsječeni vrhovi krošanja, izbrazdano zemljište, tragovi traktora.

Sad ću reći nešto za nešumare, kako bi bolje razumjeli nastanak "strahote" kao posljedice dovršnoga sijeka i u korist opravdanosti ovoga postupka.

Poslije dovršne sječe, oštro oko šumara primjetit će između nabujale trave mnoštvo mladih biljaka koje ubrzano rastu proključane iz sjemena posječene drveće oslobođene njihove zasje. Tako se rađa mlada šuma, koja će uz šumarsku brigu ubrzo pokriti rane nastale sječom. Šuma se ne može drukčije bezbolno obnoviti. Prepuštimo li je prirodi, ona će najprije stariti, a iza toga se raspadati. Uginulo drveće koje leži po tlu raspada se ovisno o vrsti drveća od 20 (bukva) pa sve do 80 godina (jela), a unutar raspadanja započinje pomlađivanje koje se vrlo sporo odvija i traje više od polovice života naše prirodno gospodarene šume. Čovjek bi zasigurno doživio tu "strahotu" ali bi ona trajala pedesetak godina, no zahvaljujući šumarskoj znanosti ona traje desetak godina.

Oplodna sječica, tako se stručno zove taj postupak, sastoji se iz više sijekova kojima je cilj postići buduća mlada stabla genetski najbolje kakvoće, uz održavanje postojeće šumske zajednice. Tu se obično radi o više vrsta drveća, čije pomlađivanje i postizanje omjera smjese vrsta traži od šumara veliko iskustvo i stručnu vještinu. Već tu dolazi do izražaja održavanje potrajnoga gospodarenja, aksioma kojega je od šumara u Rio de Janeiru 1991. preuzeo svijet kako bi opstao. Šuma je najsloženija biljna formacija u kopnenom dijelu svijeta i zasigurno može svojim savršenstvom funkcioniranja biti uzor za opstanak tehnocemoze.

Kako bi kao struka izazivali što manje negodovanja, prilikom utvrđivanja površine dovršnoga sijeka treba se držati FSC certifikacije i prije sijeka upozoriti javnost (lokalnu vlast, škole, udruge zelenih, planinare), pozvati ih na lice mjesta, upoznati s postupcima oplodne sječe i pokazati im površinu šume u kojoj je ona uspješno obavljena. Na taj način može se izbjeći negodovanje većine pučanstva koji dovršnu sječicu smatraju devastacijom, pa i uništenjem šume.

U svome neznanju posebno su osjetljivi mikolozi, koji dovršni sijek smatraju ekocidom.

Prof. em. dr. sc. Branimir Prpić

A WORD FROM THE EDITOR-IN-CHIEF

ON THE REGENERATION FINAL FELLING IN EVEN-AGED FORESTS

In "Šumarski list" I have already written on final felling in even-aged forests. Croatian forests considerably differ in quality from most European forests by their natural composition, which is similar to virgin forests from which they originate. However, most people are outraged when they discover an area upon which we have carried out final felling. To myself a mature forest is by far more beautiful than the "disaster" resulting from our expert operation named forest regeneration. The proud tall trees that decorated the landscape suddenly disappeared; we are irritated by their remnants, the stumps, cut off crown tops, furrowed soil, and skidder traces.

To justify this procedure, let me now explain to non-foresters the reason for the such "disasters". Following a final cut, among the lush grass the expert eye of a forester will notice young plants quickly appearing from the seeds of the cut trees, freed from their shade. A young forest is born. With silvicultural care, it will soon soothe the wounds caused by the cut. A forest cannot be regenerated without pain. Left to nature, it first grows old, and then decays. Depending on the species, dead trees on the ground will decay between twenty (beech) and eighty (fir) years. The regeneration starts during the decay, but it develops slowly and lasts more than half of the life of our naturally managed forest. The "disaster" would thus last for about fifty years; thanks to the forestry science, it takes only about ten years.

The procedure named regeneration felling consists of several cuts aimed at achieving future young trees of genetically best quality, with maintaining the existing forest association. Several tree species are here considered. Their regeneration and the achievement of mixture ratio require great experience and expert skill. Sustainable management, the axiom established in 1991 in Rio de Janeiro is taken into consideration. The most complex plant formation in the continental part of the world, forest with its perfection can be a model for the survival of technocoenosis.

In order to cause the least possible public irritation, before determining the area for final felling we should keep to the FSC Certificate and invite the local authorities, schools, green-peace associations and hikers to inform them on the procedures. We should show them the forest areas that have been successfully regenerated. In this way we can prevent the protests of those who regard final felling as devastation and even destruction of forest. Even some mycologists that regard final regeneration cut as ecocide show such ignorance.

Professor Emeritus Branimir Prpić, Ph.D.

Naslovna stranica – Front page:

Ledena čarolija, ali i opasnost za drveće – *The magic of ice - a threat to trees*

(Foto – Photo: Marko Bošnjaković)

Naklada 1850 primjeraka